

har profiteret ved Tiendeloven, men Tiendenyderne ikke, i alt Fald ikke i den Egn, hvor jeg er kendt, idet der ved Afløsningen dér er blevet henlagt et forholdsvis meget stort Beløb til Kirkernes Vedligeholdelse.

De Udtalelser, som paa min Gruppes Vegne er blevet fremsat af det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds (H. L. Møller), kan jeg ganske underskrive. Jeg ønsker kun at supplere dem med nogle spredte Bemærkninger. I sit Værk om de danske Kirkebygninger skriver P. Købke: „I vore Kirkebygninger have vi, hvad der er levnet af middelalderlig Arkitektur og af Billedkunst. Kongernes og Riddernes Borge ere paa enkelte Ruiner nær sunkne i Grus.“ Det foreliggende Lovforslag har til Hensigt at beskytte disse kostbare Rester, jeg finder det, som jeg før sagde, gennemgaaende tilfredsstillende, men paa enkelte Punkter maa jeg gøre det til Genstand for nogen Kritik. Saaledes anser jeg det for beklageligt, at man ikke har taget Hensyn til det Andragende fra samtlige Bygningsinspektører og flere fremragende Arkitekter, der i sin Tid blev tilstillet det kirkelige Udvalg, og som gik ud paa, at det maatte blive fastsat, at alle Synsudsættelser over Kirker skulde indsendes til Bygningsinspektoraterne, som skulde udskille de almindelige Vedligeholdelsessager og tilbagesende disse til Provstesyne, medens de øvrige Arbejder skulde tilrettelægges af Bygningsinspektoratet til Foretagelse efter Samraad med dette. Jeg beklager, som sagt, at man har siddet dette Andragende overhørigt, thi nu risikerer man, at der ved Kirkerne bliver udført Forandringer, der er i Strid med Kirkens Stil og Værdighed. End ikke Provsterne er altid klare over deres Evners Begrænsning, og ofte tager de Bestemmelser om kunstneriske Spørgsmaal, som de absolut ikke har nogen som helst Forstand paa. Hvorledes skulde ogsaa en Provst og to Synsmænd, der i Regelen ikke har Begreb om kirkelig Arkitektur, paa en halv Times Tid kunne træffe Afgørelse om Ting, som samvittighedsfulde Arkitekter kun efter lange Overvejelser og Undersøgelser kan udtale sig om? Derfor mener jeg, at et af Synets Medlemmer burde være kirkebygningskyndig, og jeg vilde finde det ønskeligt, om det forlangtes, at den ene af Syns-

mændene skulde være en akademisk Arkitekt.

Med Hensyn til Lovforslagets enkelte Paragraffer skal jeg tillade mig at gøre enkelte Bemærkninger. Ærede Medlemmer kan muligvis mene, at jeg her beskæftiger mig med Bagateller; men for mig er det ikke Bagateller, og da jeg ikke kommer ind i Udvalget, har jeg ikke villet tilbageholde disse Udtalelser, for at Udvalget muligvis kan tage Hensyn til dem. I § 2 bestemmes det, at der ved enhver Kirke skal findes Opmaalstegninger over Kirkebygningen, og at Ministeren, hvor saadanne ikke findes, kan forlange dem anskaffet, første Gang et større Arbejde skal foretages ved Kirken. Jeg vilde finde det rigtigt, at et Eksemplar af disse Opmaalstegninger i Lighed med, hvad der finder Sted med de Tegninger, som omtales i § 3, afgives til vedkommende Landsarkiv.

Det hedder i § 9, at Kirkens Tag bør, naar det kan ske uden at skæmme Kirkebygningen, forsynes med Tagrender og Nedløbsrør. Jeg vil gøre opmærksom paa, at disse Tagrender og Nedløbsrør altid vil skæmme middelalderlige Kirkebygninger, og det vil umuligt kunne forenes med Kirkernes Karakter. — I § 16 hedder det: „Er Kirkerummet ikke tilstrækkelig lyst, bør der anbringes flere eller større Vinduer.“ Selvfølgelig skal der være saa meget Lys i en Kirke, at de kirkesøgende kan læse Salmerne. Men en Kirke skal ikke være saa lys som en Skole f. Eks., og med mange og store Vinduer taber en Landsbykirke sit rolige, værdige og alvorlige Præg.

Ifølge § 30 skal der under Menighedsraadets Tilsyn mindst to Gange aarlig foretages en Hovedrengøring af Kirkens Indre, dens Løsøre og øvrige Tilbehør. Under denne Hovedrengøring bør Kirkens Loft absolu tmedtages. Det er utroligt, hvor meget Griseri der findes paa vore Landsbykirkers Lofter, og det medfører ofte Raaddenskab i Kirkens Træværk. § 35 tillader Synet at forlange Gulvet i Midtergang og Kor belagt med Linoleum. Jeg maa meget anbefale, at man i dette Tilfælde ikke retter sig efter Menighedsraadets Ønske. Linoleum er altid et overmaade stygt Gulvmateriale, men i en Kirke, særlig i en middelalderlig Kirke, vil Linoleum virke ublandet hæsligt;